

TILLATELSE

FOR

BERGENSHALVØENS KOMMUNALE KRAFTSELSKAP

**TIL Å FORETA TILLEGGSREGULERINGER M.V. AV HAUGSDALS-
VASSDRAGET**

(MEDDELT VED KONGELIG RESOLUSJON 19. DESEMBER 1958.)

Ved kongelig resolusjon 19. desember 1958 er bestemt:

I medhold av lov om vassdragsreguleringer av 14. desember 1917 tillates Bergenshalvøens kommunale kraftselskap å foreta endringer i planene for den ved kongelig resolusjon av 17. juli 1953 tillatte regulering av Haugsdalsvassdraget og å foreta tilleggsregulering av vassdraget, alt på de vilkår og under de forutsetninger som er tatt inn i Industridepartementets tilråding av 19. desember 1958.

Det fastsettes manøvreringsreglement for regulering av Haugsdalsvassdraget overensstemmende med det i Industridepartementets ovennevnte tilråding inntatte utkast som gjeldende inntil videre.

Betingelser

for tillatelse for Bergenshalvøens kommunale kraftselskap til å foreta tilleggsreguleringer
m. v. av Haugsdalsvassdraget.

(Fastsett ved kongelig resolusjon 19. desember 1958.)

1.

Konsesjonen gis på ubegrenset tid.

Konsesjonen kan ikke overdras.

De utførte regulerings- og overføringsanlegg eller andel deri kan ikke avhendes, pantsettes eller gjøres til gjenstand for arrest eller utlegg uten i forbindelse med vassfall nedenfor anleggene.

Anleggene må ikke nedlegges uten statsmyndighetenes samtykke.

2.

For den økning av vasskraften som innvinnes ved reguleringen og overføringen skal erlegges følgende årlige avgifter:

Til staten kr. 0,50 pr. nat.-HK.

Til de fylkes-, herreds- og bykommuner som Kongen bestemmer kr. 2 pr. nat.- HK.

Økningen av vasskraften beregnes på grunnlag av den økning av lågvassføringen, som reguleringen og overføringen antas å ville medføre utover den vassføring, som har kunnet påregnes år om annet i 350 dager av året. Ved beregningen av denne økning forutsettes det at magasinene utnyttes på en sådan måte at vassføringen i lågvassperioden blir så jevn som mulig. Hva der i hvert enkelt tilfelle skal anses som den ved reguleringen og overføringen innvunne økning av vasskraften, avgjøres med bindende virkning av departementet.

Plikten til å erlegge de ovenfor omhandlede avgifter inntreffer etter hvert som den ved reguleringen og overføringen innvunne vasskraft tas i bruk. Avgiftene har samme pantsikkerhet som skatter på fast eiendom og kan inndrives på samme måte som disse. Etter forfall svares 6 pst. rente.

3.

Nærmere bestemmelser om betalingen av avgifter etter post 2 og kontroll med vassforbruket samt angående avgivelse av kraft, jfr. post 17, skal for så vidt de ikke er fast-

satt av Kongen, med bindende virkning for hvert enkelt tilfelle fastsettes av vedkommende regjeringsdepartement.

4.

Arbeidet må påbegynnes innen en frist av 2 år etterat konsesjonen er gitt og fullføres innen en ytterligere frist av 5 år.

I fristene medregnes ikke den tid som på grunn av overordentlige tildragelser (vis major) streik eller lockout har vært umulig å utnytte.

5.

Til anlegg og drift skal utelukkende anvendes funksjonærer og arbeidere som har norsk innføds- og statsborgerrett.

Vedkommende myndighet kan dog tillate unntagelser fra regelen når behovet for spesiell fagkunnskap eller øvelse eller andre avgjørende hensyn gjør det nødvendig eller særlig ønskelig. Såfremt ikke offentlige hensyn taler derimot kan fremmede arbeidere også tillates benyttet, når de har hatt fast bopel her i riket i det siste år.

For hver dag noen i strid med foranstående bestemmelser er i konsesjonærens tjeneste, erlegges til statskassen en løpende mulkt stor inntil kr. 50 — femti kroner — for hver person.

6.

Konsesjonæren skal ved bygging og drift av anleggene anvende norske varer for så vidt disse kan fåes like gode, tilstrekkelig hurtig — herunder forutsatt at der er utvist all mulig aktsomhet med hensyn til tiden for bestillingen — samt til en pris som ikke med mer enn 10 pst. overstiger den pris med tillagt toll hvortil de kan erholdes fra utlandet. Er det adgang til å velge mellom forskjellige innenlandske tilbud, antas det tilbud som representerer det største innen landet fallende arbeid og produserte materiale, selv om dette tilbud er kostbarere, når bare ovennevnte

prisforskjell — 10 pst. — i forhold til utenlandsk vare ikke derved overstiges.

Toll og pristillegg tilsammen forutsettes dog ikke å skulle overstige 25 pst. av den utenlandske vares pris (eksklusive toll). I tilfelle av tvist herom avgjøres spørsmålet av departementet.

Vedkommende departement kan dispensere fra regelen om bruk av norske varer når særlige hensyn gjør det påkrevd.

For overtredelse av bestemmelsene i nærværende post erlegger konsesjonæren for hver gang etter avgjørelse av vedkommende departement en mulkt av inntil 15 — femten — pst. av verdien. Mulkten tilfaller statskassen.

7.

Forsikring tegnes fortrinsvis i norske sel-skaper hvis disse byr like fordelaktige betin-gelser som utenlandske.

8.

Arbeiderne må ikke pålegges å motta varer istedenfor penger som vederlag for arbeid el-ler pålegges noen forpliktelse med hensyn til innkjøp av varer (herunder dog ikke spren-stoff, verktøy og andre arbeidsredskaper). Verktøy og andre arbeidsredskaper som ut-leveres arbeiderne til benyttelse, kan bare kreves erstattet når de bortkastes eller øde-legges, og da bare med sin virkelige verdi beregnet etter hva de har kostet konsesjonæ-ren med rimelig fradrag for slitasje.

Hvis konsesjonæren holder handelsbod for sine arbeidere, skal nettooverskuddet etter revidert årsregnskap anvendes til almenntig øyemed for arbeiderne. Anvendelsen fast-settes etter samråd med et av arbeiderne oppnevnt utvalg som i tilfelle av tvist kan forlange saken forelagt for vedkommende departement til avgjørelse.

Konsesjonæren skal være ansvarlig for at hans kontraktører oppfyller sine forpliktelser overfor arbeiderne ved anleggene.

9.

Konsesjonæren er forpliktet til når vedkom-mende departement forlanger det, på den må-te og på de vilkår som departementet bestem-mer å skaffe arbeiderne den til enhver tid nødvendige legehjelp og å holde et for øye-medet tjenlig sykehus med isolasjonslokale og tidsmessig utstyr.

10.

Konsesjonæren er i fornøden utstrekning forpliktet til på rimelige vilkår og uten be-regning av noen fortjeneste å skaffe arbei-derne og funksjonærene sundt og tilstrekke-

lig husrom etter nærmere bestemmelse av vedkommende departement.

Konsesjonæren er ikke uten vedkommende departements samtykke berettiget til i anled-ning av arbeidstvistigheter å oppsi arbeiderne fra bekvemmeligheter eller hus leid hos ham. Uenighet om hvorvidt oppsigelse skyldes ar-beidstvist, avgjøres med bindende virkning av departementet.

11.

Konsesjonæren er forpliktet til i den ut-strekning som fylkesvegstyret bestemmer, å erstatte utgifter til vedlikehold og istandset-telse av offentlige veger, bruer og kaier, hvor disse utgifter blir særlig øket ved anleggsar-beidet. Veger, bruer og kaier, som konsesjo-næren anlegger, skal stilles til fri avbenyttel-se for almenheten, for så vidt departementet finner at dette kan skje uten vesentlige ulemper for anleggene.

12.

Konsesjonæren er forpliktet til etter avgjø-relse av vedkommende departement å erstatte vedkommende forsorgskommune dens utgift-ter til forsorgsunderstøttelse av de ved an-leggene ansatte arbeidere og deres familier.

13.

Konsesjonæren plikter årlig å sette ut i de vassdrag som berøres av reguleringen og overføringen yngel og—eller settefisk i det antall, av den art og på det sted som ved-kommende departement bestemmer. Omkost-ningene med utsettingen bæres av konsesjo-næren.

For så vidt mulig å hindre fisk i å gå ut av vatna plikter konsesjonæren — dersom ved-kommende departement finner det nødvendig — innen reguleringen tas i bruk å anbringe gittere foran tappeluker og tunneler i den årstid der ikke er fare for isdannelse på gitte-rene.

Hvis vedkommende departement finner det nødvendig med års mellomrom å foreta un-dersøkelser for å fastslå den årlige utsetting er konsesjonæren forpliktet til å dekke om-kostningene hermed.

Konsesjonæren skal ryddiggjøre de ned-demte arealer.

14.

Konsesjonæren plikter før arbeidet påbe-gynnes å forelegge vedkommende departe-ment detaljerte planer med fornødne opplys-ninger, beregninger og omkostningsoverslag vedkommende regulerings- og overføringsan-leggene, således at arbeidet ikke kan iverk-

settes før planene er approbert av departementet. Anleggene skal utføres på en solid måte og skal til enhver tid holdes i fullt driftsmessig stand. Deres utførelse så vel som deres senere vedlikehold og drift undergis offentlig tilsyn. De hermed forbundne utgifter utredes av anleggenes eier.

15.

Vannslipningen skal foregå overensstemmende med et reglement som Kongen på forhånd utferdiger. En norsk statsborger som vedkommende departement godtar, skal forstå manøvreringen. Ekspropriasjonsskjønn kan ikke påbegynnes før manøvreringsreglementet er fastsatt. For så vidt vannet slippes i strid med reglementet kan konsesjonæren pålegges en tvangsmulkt til staten av inntil kr. 1000 for hver gang etter departementets nærmere bestemmelse.

16.

Anleggets eier skal etter nærmere bestemmelse av departementet utføre de hydrografiske iakttagelser, som i det offentlige interesse finnes påkrevd, og stille det innvunne materiale til disposisjon for det offentlige. De tillatte oppdemningshøyder og de tillatte laveste tapningsgrenser betegnes ved faste og tydelige vannstandsmerker, som det offentlige godkjenner.

Kopier av alle karter som konsesjonæren lar oppta i anledning av anleggene, skal tilstilles Norges Geografiske Oppmåling med opplysning om hvordan målingene er utført.

17.

Konsesjonæren er forpliktet til å avgi til den eller de kommuner, derunder også fylkeskommuner, som departementet bestemmer, etter hvert som utbygging skjer, inntil 10 pst. av den innvunne økning av kraften (beregnet som angitt i post 2). Staten forbeholdes rett til å erholde inntil 5 pst. av kraften.

Når 30 år er forløpet fra konsesjonens meddelelse kan de kommuner hvis interesser berøres av reguleringen uansett den ovenfor betingede prosent for kraftavgivelse og uten hinder av den foran fastsatte begrensning med Kongens samtykke etter hvert som kraft blir ledig kreve avgitt ytterligere kraft så vidt fornødent til å dekke deres eget behov eller til å forsyne deres innvånere med kraft til lys, varme, gårdsdrift, håndverk eller småindustri.

Kraften avgis i den form hvori den produseres. Elektrisk kraft uttas etter departementets bestemmelse i kraftstasjonen eller fra fjernledningen eller fra ledningsnettet, hva

enten ledningene tilhører reguleringsanleggets eier eller andre. Forårsaker kraftens uttagelse av ledningene økte utgifter bæres disse av den som uttar kraften enten dette er staten eller en kommune. Avbrytelse eller innskrenkning av leveringen som ikke skyldes vis major, streik eller lockout må ikke skje uten departementets samtykke.

Kraften leveres etter en maksimalpris beregnet på å dekke produksjonsomkostningene — deri innbefattet 6 pst. rente av anleggs-kapitalen — med tillegg av 20 pst. Hvis prisen beregnet på denne måte vil bli uforholdsmessig høy, fordi bare en mindre del av den kraft vassfallet kan gi er tatt i bruk, kan dog kraften i stedet forlanges avgitt etter en maksimalpris som svarer til den gjengse pris ved bortleie av kraft i distriktet. Maksimalprisen fastsettes ved overenskomst mellom vedkommende departement og konsesjonæren eller i mangel av overenskomst ved skjønn. Denne fastsettelse kan så vel av departementet som av konsesjonæren forlanges revidert hvert 5. år. Hvis eieren leier ut kraft og kraften til kommunene eller stat kan uttas fra kraftledning til noen av leietagerne, kan kommunen eller staten i ethvert tilfelle forlange kraften avgitt til samme pris og på samme vilkår som leierne av lignende kraftmengder under samme forhold.

Eieren har rett til å forlange et varsel av 1 år for hver gang kraft uttas. Oppsigelse av konsesjonskraft kan skje med 2 års varsel. Oppsagt kraft kan ikke senere forlanges avgitt.

18.

Ved regulerings- og overføringsanleggene skal der tillates truffet militære foranstaltninger for sprengning i krigstilfelle, uten at anleggenes eier har krav på godtgjørelse eller erstatning for de herav følgende ulemper eller innskrenkninger med hensyn til anleggene eller deres benyttelse. Anleggenes eier må uten godtgjørelse finne seg i den bruk av anleggene som skjer i krigsøyemed.

19.

Det påhviler konsesjonshaveren, i den utstrekning hvori det kan skje uten særlige vanskeligheter og utgifter, å unngå ødeleggelser av plante- og dyrearter, geologiske og mineralogiske dannelser, samt i det hele naturforekomster og steder, som kan antas å ha vitenskapelig eller historisk betydning. Såfremt sådan ødeleggelse som følge av arbeidenes fremme i henhold til foranstående ikke kan unngås, skal Landsforeningen for naturfredning i Norge i betimelig tid på forhånd underrettes om saken.

Konsesjonshaveren plikter ved planleggingen og utførelsen av anleggene i den utstrekning det er mulig uten uforholdsmessige omkostninger å dra omsorg for at de ferdige anlegg virker minst mulig skjemmende i terrenget.

Om nærværende bestemmelse gis vedkommende ingeniører eller arbeidsledere fornøden meddelelse.

20.

Anleggenes eier underkaster seg de bestemmelser som til enhver tid måtte bli truffet av vedkommende departement til kontroll med overholdelsen av de oppstilte betingelser.

De med kontrollen forbundne utgifter erstattes det offentlige av reguleringsanleggene

nes eier etter nærmere av vedkommende departement fastsatte regler.

21.

Konsesjonen skal tinglyses i de tinglag hvor anleggene er beliggende. Vedkommende departement kan bestemme at et utdrag av konsesjonen skal tinglyses som heftelse på de eiendommer eller bruk i vassdragene for hvilke reguleringen og overføringen kan medføre forpliktelser.

22.

Raske økinger i vassføringen fra Gobotvatn skal varsles i Haugsdalen i så god tid i forveien som mulig og på den måte som departementet til enhver tid bestemmer.

Manøvreringsreglement

for regulering av Haugsdalsvassdraget.

(Fastsatt ved kongelig resolusjon 19. desember 1958.)

1.

Reguleringsgrensene er:

Gobotvatn:

Øvre kote	536,5
Norm. v.st. kote	516,0
Nedre kote	516,0
Reguleringshøyde	20,5 m
20,5 m senkning, 5,0 m oppdemning.	

Storevatn:

Øvre kote	703,0
Norm. v.st. kote	692,8
Nedre kote	671,0
Reguleringshøyde	32,0 m
21,8 m senkning, 10,2 m oppdemning.	

Svartevatn:

Øvre kote	781,0
Norm. v.st. kote	752,0
Nedre kote	733,0
Reguleringshøyde	48,0 m
19,0 m senkning, 29,0 m oppdemning.	

Hjortevatn:

Øvre kote	781,0
Norm. v.st. kote	782,3
Nedre kote	760,0
Reguleringshøyde	21,0 m

Hjortevatn:

Øvre kote	790,0
Norm. v.st. kote	785,0
Nedre kote	765,0
Reguleringshøyde	25,0 m
20,0 m senkning, 5,0 m oppdemning.	

Skjerjevattn:

Øvre kote	815,0
Norm. v.st. kote	798,5
Nedre kote	763,5
Reguleringshøyde	51,5 m
35,0 m senkning, 16,5 m oppdemning.	

Smalevatn:

Øvre kote	820,0
Norm. v.st. kote	813,9
Nedre kote	803,0
Reguleringshøyde	17,0 m
10,9 m senkning, 6,1 m oppdemning.	

Nedstevattn:

Øvre kote	585,0
Norm. v.st. kote	585,0
Nedre kote	582,0
Reguleringshøyde	3,0 m
3,0 m senkning.	

Samtlige dammer utføres med faste overløp. Vannstanden i de enkelte vatn stiger der-

for noe over øvre reguleringsgrense under flom. De tillatte reguleringsgrenser, skal angis med faste og tydelige merker ved de enkelte magasiner.

2.

Det skal ved manøvreringen has for øye at den tidligere flomvassføring i Haugsdalselva så vidt mulig ikke forøkes. For øvrig kan vannslipningen foregå etter Bergenshalvøens kommunale kraftselskaps behov.

3.

Raske økinger i vassføringen fra Gobotvatn skal varsles i Haugsdalen så god tid i forveien som mulig og på den måte som departementet til enhver tid bestemmer.

4.

Til å forestå manøvreringen antas en norsk statsborger, som godtas av vedkommende departement.

Hovedstyret for Vassdrags- og elektrisi-

tetsvesenet kan bestemme hvor damvokterne skal bo, og at de skal ha telefon i sine boliger.

5.

Det skal påseses at flomavløp ikke hindres av is eller lignende, samt at dammene til enhver tid er i god stand.

Om det forlanges skal det føres protokoll over manøvreringen og avleste vannstander og eventuelt observeres og noteres nedbørmengder, temperatur m. v.

Av protokollen sendes, om det forlanges, avskrift til Hovedstyret for Norges vassdrags- og elektrisitetsvesen.

6.

Mulig tvist om dette reglements forståelse blir å avgjøre av vedkommende regjeringsdepartement.

7.

Forandringer i dette reglement kan foretas av Kongen, etterat de interesserte har hatt anledning til å uttale seg.